

Comentariu - Toma Alimos

Din cele mai vechi timpuri de-a lungul existentei sale, poporul roman a creat un adevarat tezaur artistic in care a reflectat bogata sa experienta de viata, bogatia sufleteasca strinsa legatura cu natura si cu locurile natale lupta pentru dreptate sociala si libertate nationala si in care si-a experimentat cele mai alese ganduri si sentimente. Un loc aparte in creatia populara romineasca il ocupa baladele in care autorul anonim a infatisat si lupta pentru dreptatea sociala impotriva boierilor sau chiar impotriva domnitorului, lupta pentru libertatea nationala dusa contra unor dusmani cum ar fi turcii, care au calcat de atitea ori pamintul tarii. O astfel de balada este si creatia populara Toma Alimos.

Toma Alimos este o opera literara populara si face parte din categoria baladelor haiducesti, prima sa varianta fiind notata in anul 1831 inasa aparitia ei este legata de destramarea feudalismului si aparitia relatiilor capitaliste de intensificarea maselor taranesti perioada in care haiducul reprezenta una din principalele forme de rezistenta prin pradarea celor bogati si ajutarea celor saraci.

Prima dovada a faptului ca Toma Alimos este o opera populara este transmiterea ei pe cale orala fenomen care a adus la aparitia a numeroase variante (117) raspandite in toate provinciile rominesti cu evidente si numeroase modificari atat in privinta numelui eroului cit si privinta locului de actiune ori a categoriei sociale pe care acesta o reprezinta. Prezenta acestor variante evidentiaza totodata caracterul colectiv deoarece in procesul transmiterii pe cale orala mai multi autori anonimi pe rind si in momente diferite prilejuri in fata unei colectivitati ceea ce pune in evidenta caracterul sincretic. Faptul ca ea a fost situata de numerosi folcloristi critici literari si scriitori si considerata o capodopera a epicii populare rominesti alaturi de Moirita si Mesterul Manole reliefeaza caracterul expresiv al acestei opere literare populare.

Ea apartine epicii nosatre populare intrucit sentimentele de dargoste si de admiratie ale autorului anonim sunt in mod indirect prin inetermediul actiunii si al personajelor. Deci ca in orice opera epica si in structura acestei creatii se disting cele trei elemente naratorul, actiunea si personajele acestea din urma fiind purtatoarele mesajului autorului anonim.

Ca specie epica Toma Alimos etse o balada deoarece autorul anonim nareaza in versuri o intimplare deosebita din trecut savirsita de personajele cu insusire iesite din comun. Intrucit este infatisata figura legendara a unui haiduc-Toma Alimos—si este evocat sfarsitul eroic al acestui in lupta sa impotriva boierimii hraparete ea este o balada haiduceasca.

in ceea ce priveste structura acestei balade pe linga gradarea actiunii si prezenta elementelor fabuloase se remarca si prin faptul ca ea este o impletitura ingenioasa de motive folclorice intalnite si in alte creatii populare :motivul singuratatii, al legaturii omului cu natura al conflictului feudal al a animalului nazdravan si al testamentului.

Dintre acestea cel mai puternic si mai nuantat exprimat este cel referitor la natura omului. Codrul

Referate

Referate, Comentarii, Eseuri, Caracterizari
<http://referatenoi.ro>

ca element al naturii apare in postura de frate al haiducului partas la bucuriile si la necazurile acestuia. De aceea el moare tot codrul este cel care-l jeleste caci legatura dintre ei este stransa aproape organica asa explicandu-se si dorinta lui Toma de a fi inmormintat in mijlocul naturii.

Acest motiv folcloric pune in evidenta si conceptia poporului nostru referitoare la moarte in care nu vede un sfirsit ci doar trecerea fireasca in elementele naturii vesnice o lege a firii caruia orice om trebuie sa i se supuna pana la urma. Trecind la circuitul naturii sterne omul vesniceste o data cu acesta ceea ce explica si sentimentele haiducului.

Aceste motive folclorice sunt reliefate cu ajutorul modurilor de expunere folosite de autorul anonim.

in intreaga balada ca in orice opera literara populara se observa si folosirea exprimarii caracterisricile comunicarii orale. in acest sens se remarca folosire unor interjectii din libajul popular:mare,veriscane,savi primele doua repetate de mai multe ori in textul baladei in felul acesta exprimandu-se fie uimirea fie insistenta sau indemnul. Numeroase sunt si formulele de adresare :frate Mane,fecior de lele, fiara rea, mai fartate folosite in dialog si evidentiaza atat starea sufleteasca a personajelor cit si atitudinea fata de interlocutor.

Cu o pricepere rara autorul anonim minuieste vorbele cu o mare pondere in balada. In pasajele narative domina verbele la imperfect care exprima o actiune in plina desfasurare. :sta,jelea,inchina,se pleca prin care se evidentiaza probabilitatea actiunilor exprimate.

Prin toate aceste aspecte semnalmnte valoarea acestei creatii populare este in evidenta insa unicitatea ei consta si in faptul ca ea circula in numeroase variante doar spatiul locuit de romini nefiind intalnita la alte popoare unde haiducia nu se manifesta ca o forma de a lupta social.

Balada Toma Alimos este o adevarata capodopera receptata ca atare inca de la cunoasterea ei.